

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Roosa Taskinen

Tuottajille suunnatun verkkokoulutuksen kehittäminen ja vastaanotto

Atria-Chick Oy

Opinnäytetyö
Kevät 2024
Agrologin (AMK) tutkinto-ohjelma

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Tutkinto-ohjelma: Agrologi (AMK)

Tekijä: Roosa Taskinen

Työn nimi: Tuottajille suunnatun verkkokurssin kehittäminen ja vastaanotto – Atria-Chick Oy

Ohjaaja: Samu Palander

Vuosi: 2024

Sivumäärä: 33

Liitteiden lukumäärä: 5

Toimeksiantajan aloitteesta keväällä 2023 kehitettiin kolme erillistä, tuotantosuuntakohtaista verkkokoulutusta Apprix Builder -ohjelmalla kohdeyleisönään Atria-Chickin nuorikkokasvattajat, broileremomunittajat sekä broilerkasvattajat. Kurssien tarkoituksena oli viestiä tuottajille Atrian Laatuksikirjoihin tehdyistä päivityksistä sekä kerrata ja yhdenmukaistaa tiedossa olevia parhaita toimintatapoja.

Kurssien lisäksi toimeksiantaja toivoi opinnäytetyötä, jossa koostetaan yhteen tietoa verkkokurssien työstämisen prosessista sekä kyseisten kurssien saamasta palautteesta. Tästä syystä tässä opinnäytetyössä yhdistettiin sekä kehitys- että tutkimustyön elementtejä.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää ja analysoida kurssien saamaa palautetta sekä määrittellä, onko vastaavien kurssien järjestäminen tulevaisuudessa järkevää. Analysoitava aineisto kerättiin kurssien lopussa olevan palautekyselyn kautta. Palautekyselyssä oli kolme väittämää kurssin suorittamisesta sekä mahdollisuus antaa avointa palautetta. Saadusta aineistosta laskettiin kurssi- ja kysymyskohtaisesti keskiarvo, minimi, maksimi, mediaani ja keskihajonta sekä kysymysten välisiä korrelaatioita arvioitiin korrelaatiokertoimen avulla. Sanallista palautetta analysoitiin diskurssianalyysin teorian kautta sekä verrattiin sanallista ja numeraalista palautetta toisiinsa.

Verkkokurssit saivat pääasiassa positiivisen vastaanoton. Positiivisina asioina esille nousi kurssien sujuva käyttö, interaktiivinen sisältö sekä humoristinen äänensävy. Kursseille olisi toivottu mahdollisuutta kommentoida vastauksia ja jakaa mielipiteitä muiden osallistujien kesken.

Kokonaisuutena tuottajille suunnattujen verkkokurssien pilottikokeilu oli onnistunut, ja niiden käyttäminen osana jatkuvaa koulutusta on hyödyllistä sekä mielekästä.

¹ Asiasanat: verkkokurssi, siipikarja, tuottajat

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Degree programme: Bachelor of Natural Resources, Agriculture and Rural Enterprises

Author: Roosa Taskinen

Title of thesis: Development and reception of an online course aimed at producers – Atria-Chick Oy

Supervisor: Samu Palander

Year: 2024

Number of pages: 33

Number of appendices: 5

On the initiative of the client, three separate, production-specific online trainings were developed using the Apprix Builder program in the spring of 2023. The target group consisted of Atria-Chick's juvenile breeders, hatchery egg breeders, and broiler producers. The purpose of the training courses was to communicate to producers about the changes in the Quality Manuals of Atria, as well as to summarize and harmonize the best practices.

In addition, the client wanted a thesis study that compiles information about the process of working on online courses, as well as about course feedback. For this reason, elements of both development and research work were combined in this thesis.

The purpose of the thesis was to find out and analyze the course feedback, and to determine whether it is reasonable to organize similar courses in the future. The material was collected through the feedback survey at the end of the courses. In the feedback survey, there were three statements about completing the course, as well as the opportunity to give open feedback. From the obtained material, the average, minimum, maximum, median and standard deviation were calculated for each course and question. Correlations between the questions were evaluated using a correlation coefficient. Verbal feedback was analyzed through the theory of discourse analysis, and verbal and numerical feedback were compared.

The online courses were mainly perceived positively. The easy use of the courses, interactive content and the humorous tone received positive feedback. The participants wanted the opportunity to comment on the answers to the course assignments and share their opinions with the other participants.

Overall, the pilot trial of online training for producers was successful. Using online courses as part of continuous training is useful and meaningful.

¹ Keywords: online training, poultry, producers

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä	2
Thesis abstract	3
SISÄLTÖ	4
1 JOHDANTO	6
1.1 Toimeksiantaja	6
1.1.1 Atria Oyj	6
1.1.2 Atria-Chick Oy	7
1.1.3 Tarve opinnäytetyölle	7
1.2 Työn tavoitteet	8
2 VERKKOKOULUTUSTEN SUUNNITTELUSSA HUOMIOITAVAA	9
2.1 Etäopiskelu	9
2.2 Verkkopedagogiikka	9
2.3 TPACK-malli	9
2.4 Verkossa oppiminen	11
2.5 Aikuiskoulutuksen erikoispiirteitä	12
2.6 Tavoitteiden määrittely organisaatiokoulutuksessa	13
3 VERKKOKOULUTUSTEN RAKENTAMINEN	14
3.1 Verkkokoulutusten raamit	14
3.2 Apprix Builder	15
3.3 Kurssien valmistelu	16
3.4 Kurssien suorittaminen	16
3.5 Kurssien toteutus	18
4 KURSSIPALAUTTEEN KERUU JA ANALYSOINTI	19
4.1 Selvityksen kohteena olevat tuottajat	19
4.2 Aineiston keruu	19
4.3 Kysymyspatteristo	20
4.4 Aineiston analysointi	21
5 TULOKSET JA NIIDEN TARKASTELU	22
5.1 Numeraalinen palaute ja korrelaatiot	22

5.1.1	Koin kurssin tekemisen hyödylliseksi	23
5.1.2	Koin kurssin tekemisen mielekkääksi.....	24
5.1.3	Opin jotain uutta.....	24
5.1.4	Yleisarvosana	25
5.2	Sanallinen palaute.....	25
5.3	Suoritus aika.....	27
5.4	Tulosten hyödynnettävyys.....	28
6	YHTEENVETO	30
	LÄHTEET	31
	LIITTEET	33

1 JOHDANTO

Verkon käyttö oppimisympäristönä ei ole uutta, vaan sitä on käytetty erilaisten kurssien ja koulutusten mahdollistajana jo vuosikymmeniä (Manninen & Matikainen, 2000, s. 7). Verkko-koulutusten määrä kuitenkin kasvoi suuresti COVID-19-pandemian jäljessä. Kokoon-tumisrajoitukset sekä yritysten taloudelliset intressit ohjasivat koulutusten järjestämistä yhä enemmän verkkoalustoille.

Lu & Wi (2023) ovat määritelleet verkkokoulutusten tarkoituksiksi muun muassa opetuksen ja oppimisen laadun parantamisen, oppimisympäristön korkealaatuisuuden, käytettävien resurs-sien paremman hallinnoimisen sekä oppimistilaisuuksiin liittyvien aika- ja paikkarajoitusten poistamisen. Maatalousyrittäjien muuttuva ja kiireinen arki ei aina mahdollista matkustamista koulutustilaisuuksiin ennalta määriteltynä ajankohtana.

1.1 Toimeksiantaja

1.1.1 Atria Oyj

Atria-Chick Oy:n emoyhtiö Atria Oyj on yksi Pohjois-Euroopan suurimmista ruoka-alan yrityk-sistä. Vuonna 2023 Atria oli markkinajohtaja sekä päivittäistavarakaupassa lähes 26 % toimit-tajaosuudella, että Foodservice-sektorilla noin 21 %:n osuudella. (Atria, i.a. -a). Sen liiketoi-mintaan kuuluu muun muassa nauta- ja siipikarjan sekä sikojen alkutuotanto, teurastus ja elintarvikejalostus. Atria Oyj:n suurimpia omistajia ovat Itikka Osuuskunta 29,90 % sekä Liha-kunta 27,83 % (Atria, i.a. -b).

Atria Oyj jakautuu kolmeen liiketoiminta-alueeseen, suuruusjärjestyksessä Atria Suomi, Atria Ruotsi sekä Atria Tanska & Viro (Atria, i.a. -c). Atria Oyj kasvattaa jalansijaansa vähittäiskau-pan ja Food Service -sektorin lisäksi vientimarkkinoilla yhteensä 26 eri maahan, joista suu-rimpina ovat Etelä-Korea, Tanska, Kiina, Ruotsi, Baltian maat ja Japani.

Koko Atria-konsernin liikevaihto oli vuonna 2023 noin 1,54 miljardia euroa, ja se työllisti kes-kimäärin 3711 henkilöä. Atria Oyj:n strategisena tavoitteena on uusiutumisen myötä kasvaa Pohjois-Euroopan johtavaksi lihataloksi (Atria, i.a. -d). Atria Oyj:n toimitusjohtajana on

vuodesta 2023 eteenpäin toiminut Kai Gyllström pitkäaikaisen toimitusjohtajan Juha Gröhnin eläköidyttyä.

Atrian yli 120-vuotiset juuret syntyivät vuonna 1903 Savossa, jossa perustettiin Kuopion Karjanmyyntiosuuskunta. (Atria, i.a. -e) Yritys aloitti pian myös lihan jalostamisen. Etelä-Pohjanmaalla perustettiin vuonna 1914 yksi Suomen merkittävimmistä osuusliikkeistä, Karjanmyyntiosuuskunta Itikka. Vuonna 1994 Atria Oyj listautuu Helsingin pörssiin, kun näistä yrityksistä alkunsa saaneet Lihapolar Oy ja Itikka Liha-botnia Oy fuusioituivat.

1.1.2 Atria-Chick Oy

Atrian siipikarjan alkutuotantoon keskittynyt tytäryhtiö on perustettu vuonna 2004. Sen toimialana on kestävän siipikarjaketjun kehittäminen aina rehutehtaista vastuullisesti tuotettujen siipikarjatuotteiden valmistamiseen asti (Atria tuottajat, i.a).

Opinnäytetyön kohteena olevat verkkokoulutukset koostettiin Atria-Chickin siipikarjan alkutuottajien koulutusta varten. Siipikarjan alkutuotanto Atria-Chickissä jakautuu nuorikkokasvattajiin, broileremomunittajiin sekä broilerkasvattajiin.

1.1.3 Tarve opinnäytetyölle

Atria-Chickin siipikarjan alkutuottajien toiminnan käsikirjana ja laadunohjaajana toimii kullekin tuotantosunnalle koostettu Laatukäsikirja. Tuotantosunnat ovat nuorikkokasvattajat, broileremomunittajat ja broilerkasvattajat. Lukumäärällisesti suurin näistä on broilerkasvattajat.

Laatukäsikirjat ovat koonneet Atria-Chickin toimihenkilöstö, ja niitä päivitetään tarpeen tullen sekä aina tiedon lisääntyessä. Laatukäsikirjojen päivitys talvella 2022–2023 herätti tarpeen viestiä tehdyistä muutoksista tuottajille sekä yhdenmukaistaa tuottajien toimintatapoja.

Atria-Chickillä ei ole aikaisemmin ollut käytössä verkkokoulutuksia minkään tuotantosunnan alkutuottajille. Tästä heräsi tarve suunnitella ja toteuttaa siipikarjatuottajille verkkokoulutukset sekä selvittää, toimiiko vastaavanlainen koulutus myös muiden alkutuotannon alojen tuottajille. Verkkokoulutuksia on aikaisemmin onnistuneesti käytetty muun muassa Atrian henkilöstön sekä uusien työntekijöiden koulutuksessa.

1.2 Työn tavoitteet

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona Atria-Chick Oy:lle. Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää Atria-Chick Oy:lle koostetun verkkokurssikonaisuuden tekoprosessia sekä analysoida kurssin saamaa vastaanottoa. Opinnäytetyön tutkimusasetelmana on selvittää, onko vastaavanlaisten verkkokoulutusten käyttäminen osana Atrian tuottajien koulutusta kannattavaa sekä hyödyllistä. Toimeksiantajan toiveesta opinnäytetyö yhdistelee sekä tutkimus- että kehittämistyön elementtejä.

2 VERKKOKOULUTUSTEN SUUNNITTELUSSA HUOMIOITAVAA

Mannisen ja Matikaisen (2000, s. 10) määritelmän mukaan *verkkopohjaisella oppimisympäristöllä* tarkoitetaan kokonaisuutta, joka koostuu hypertekstistä ja -mediasta, erilaisista tietokannoista ja vuorovaikutusväylistä. *Verkkokurssi* taas on tarkoitettu ohjaamaan rajatun opiskelijaryhmän oppimista tietyn aiheen ympärillä. Verkkopohjainen oppimisympäristö siis voi sisältää useita erilaisia verkkokursseja. *Oppimisympäristöllä* taas ei ole yksioikoista selitettä. Se voidaan määritellä esimerkiksi paikaksi, tilaksi tai yhteisöksi, jonka tarkoituksena on oppimisen edistäminen.

2.1 Etäopiskelu

Etäopiskelulla tarkoitetaan oppimista, jossa opettaja ja oppilas eivät ole samassa fyysisessä tilassa (Manninen & Matikainen, 2000, s. 18). Tieto ja opetusmateriaali voidaan toimittaa esimerkiksi erilaisten verkko-oppimisympäristöjen avulla. Etäopiskelun perusteluina ja tavoitteina voidaan pitää opiskelun joustavuuden lisääntymistä, koulutuksen saavutettavuuden parantamista, monipuolisen materiaalin elävöittämistä, opiskelijan itseohjautuvuuden kehittämistä sekä aika- ja paikkasidonnaisuuden poistumista.

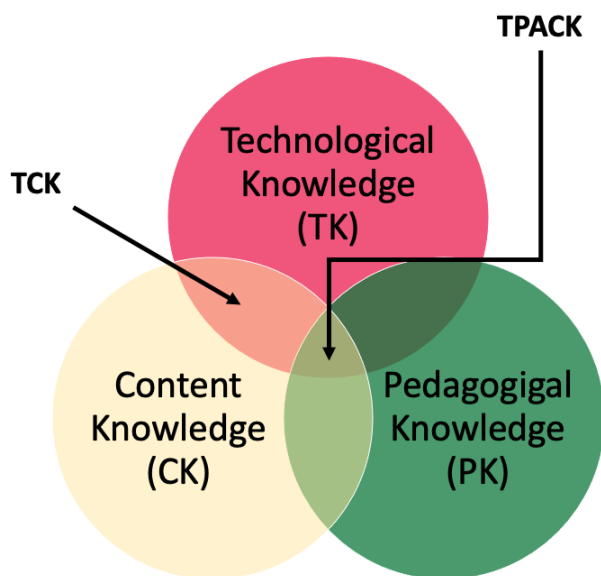
2.2 Verkkopedagogiikka

Verkkopedagogiikalla käsitteenä viitataan digitaalisten ympäristöjen erityispiirteisiin sekä vaikutukseen opetuksen suunnittelussa sekä oppimisprosessissa (Tuni, i.a.). Verko-oppimisympäristössä opettajan työ keskittyy oppimisen muotoiluun, jossa tarvitaan kolmenlaista osaamista: pedagogista, teknologista ja sisällöllistä (Marstio, 2020, s. 8). Jotta verkko-oppiminen onnistuu, verkkoympäristön tulee olla huolellisesti suunniteltu ja hyvin toteutettu. Ajallisesti suunnittelutyöhön on suositeltavaa panostaa, kun ottaa huomioon, että varsinaista opetustyötä ei verkkokurssin suunnittelun ja toteutuksen jälkeen ole välttämättä lainkaan.

2.3 TPACK-malli

Mishran ja Koehlerin (2006) kehittämä TPACK-malli (technological, pedagogical and content knowledge) jäsentää opettajan osaamisvaatimuksia modernissa verkkoympäristössä toimiessa. Mallissa yhdistyy teknologinen, pedagoginen ja substanssiosaaminen. Mallin

ytimenä on, että kaikkien kolmen osa-alueen toteutuminen yhdessä samanaikaisesti nostaa verkko-opetuksen laatua. Kuviossa 1 kirjainyhdistelmä TK tarkoittaa tietoa ja taitoa soveltaa teknologisten laitteiden käyttöä opetuksessa sekä mukautumista teknologiassa tapahtuviin muutoksiin.

Kuvio 1. TPACK-malli (soveltaen Mishra & Koehler, 2006).

Alaoikealta löytyvä kirjainyhdistelmä PK on *pedagogista osaamista*, eli tietoa ja kokemusta oppimisen prosesseista. Kuinka ihmiset oppivat, kuinka oppitunti suunnitellaan ja oppimista arvioidaan. Pedagogiseen tietoon luetaan laajemmat oppimisen arvot ja tavoitteet.

Kirjainyhdistelmä CK viittaa *substanssiosaamiseen*. Mikä on aihe, ja kuinka laajasti sitä käsitellään? Olennaista on osata määritellä opetuksen kohderyhmä ja ennako-osaaminen. Tämä määrittelee sen, millaista osaamista esimerkiksi teorioiden ja tieteenalan kehityksen tuntemista opettajalta vaaditaan.

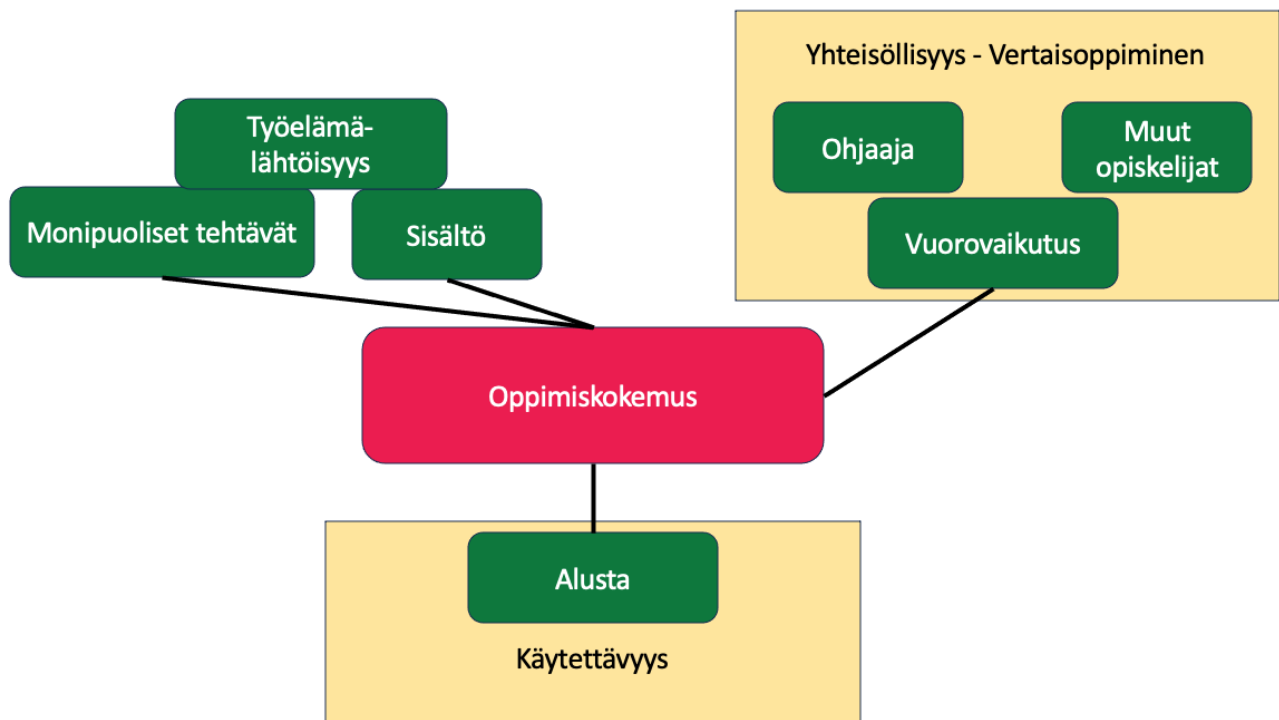
Kuvion keskeltä löytyvä kirjainyhdistelmä TCK viittaa käsitykseen siitä, mitkä teknologiset laitteet, ohjelmat tai sovellukset ovat tietyn aiheen opetuksessa olennaisimpia. Mitkä teknologiat edistävät parhaiten aihealueen opetusta, miten teknologia taas voi rajoittaa oppimista?

Kaikki edellä mainitut tiedon lajit yhdistyvät kirjainyhdistelmässä TPACK. Tehokas, teknologiaa hyödyntävä opetus tarvitsee vahvan perustan sekä jatkuvaa uusiutumiskykyä. Digipedaagogiikan ytimessä ei ole vain lisätä digityökalujen käyttöä, vaan hyödyntää käytettävissä

olevaa teknologiaa mahdollisimman asianmukaisesti ottaen huomioon sen tarjoamat mahdollisuudet ja heikkoudet.

2.4 Verkossa oppiminen

Tehokkaan verkko-oppimisen edellytyksenä on toimiva ja helppokäyttöinen oppimisalusta (Marstio, 2018, s. 10). Tarkoituksenmukainen verkkokurssi on loogisesti koostettu ja rakenteeltaan selkeä. Vuorovaikutus opiskelijoiden välillä voi parantaa oppimista, jos kurssi on taitavasti ohjattu ja harkiten aikataulutettu. Ihminen on luontaisesti kiinnostunut vertaistensa kokemuksista ja tiedoista, joten taitava verkkokurssin kehittäjä hyödyntää tätä ominaisuutta osana oppimiskokonaisuutta. Parhaimmillaan yhteinen jakaminen parantaa opiskelijan motivaatiota sekä kehittää taitoa nähdä asioita toisten näkökulmasta.

Kuvio 2. Mitä opiskelija arvostaa verkko-opinnoissa (soveltaen Marstio, 2018).

Marstion (2018) kuviossa 2 havainnollistetaan niitä asioita, joita opiskelijat verkko-opinnoissa arvostavat. Helppokäyttöinen oppimisalusta vapauttaa opiskelijan kapasiteettia oppimiseen ohjelman kanssa takkuamisen sijasta. Mielenkiintoinen, riittävän haastava sisältö sekä monipuoliset tehtävät ylläpitävät motivaatiota. Lisäksi on tärkeää ymmärtää sisällön kosketuspinta

omaan työelämään. Verkko-opinnoissa korostuu tarve vuorovaikutukselle sekä yhteisöllisyydelle, joka luokkahuoneessa syntyisi luontaisesti.

2.5 Aikuiskoulutuksen erikoispiirteitä

Manninen ja Matikainen (2000, s. 8) mainitsevat aikuiskoulutuksen erityishaasteeksi vaatimukset usean elämänalueen yhdistämisestä. Vaikka Atria-Chickin tuottajille järjestetty koulutus oli kestoaltaan lyhyt ja kertaluontoinen, sen suorittamiseen on varattava aikaa valmiiksi kiireisen arjen keskeltä. Aikuisten ollessa kyseessä oletusarvona on, että he osaavat säädellä omaa oppimistaan ja ovat kykeneviä ottamaan vastuuta omasta suorituksestaan ja oppimisestaan.

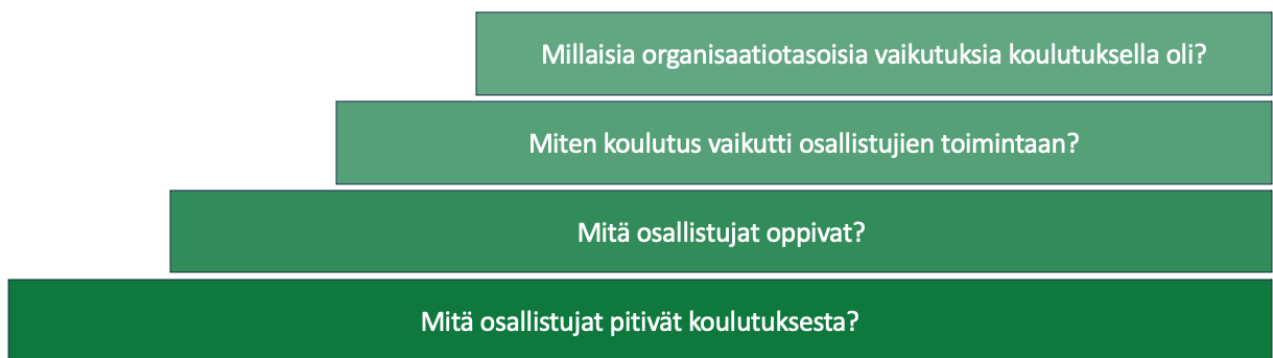
Kupias ja Koski (2012, s. 30–31) nostavat esille muutosvastarinnan, joka nousee sitkeästi esiin aikuisten keskuudessa. Kouluttajan on siis opetuksessaan tärkeä ottaa huomioon ja kunnioittaa osallistujien aikaisempaa osaamista. Taitava kouluttaja ymmärtää totutuista toimintatavoista luopumisen vaikeuden. Tämä huomioon ottaen Atria-Chickin tuottajille suunnatuilla kursseilla pyrittiin kevyeen sekä humoristiseen äänensävyyn. Mahdollista muutosvastarintaa herättävissä tilanteissa on esimiesten tehtävä perustella muutokset sekä niiden tarpeellisuus ennen koulutuksen järjestämistä.

Lisäksi osallistujien sisäisessä pohdinnassa voi viritä epäilyksiä siitä, kykenevätkö he vielä oppimaan uutta. Tässä tilanteessa kouluttajan antama tuki nousee tärkeään rooliin. Oppimistaidoissa esiin nousee niin sukupolvierot kuin osallistujien erilaiset henkiset ominaisuudet, kuten itseluottamus ja reflektiokyky. On tavallista, että opetuksesta poimitaan vain niitä asioita, jotka tukevat oppijan aikaisempia käsityksiä ja toimintatapoja.

Reflektiokyky tarkoittaa omien kokemusten, ajattelun ja toiminnan kriittistä tutkiskelua ja pohdimista useammasta näkökulmasta (Kupias & Koski, 2012, s. 33). Mikäli koulutustilaisuudet tarjoavat vain uutta informaatiota ilman vanhojen toimintamallien hienovaraista kyseenalaistamista, on riskinä se, että osallistujat tulevat koulutuksiin vain nyökyttelemään ilman mitään todellista toimintatapojen muutosta.

2.6 Tavoitteiden määrittely organisaatiokoulutuksessa

Kupias ja Koski (2012, s. 14) esittävät, että kaiken yrityksen järjestämän koulutuksen ja kehityksen tarkoituksena on loppupeleissä tuottaa hyvää koko organisaatiolle. Tilaajaorganisaatio siis määrittelee, mitkä koulutukset ovat sen strategiaa ja perustehtäviä tukevia. Organisaation on perusteltava, miksi juuri kyseinen koulutus järjestetään ja mitä sillä halutaan saavuttaa.

Kuvio 3. Koulutuksen vaikuttavuuden portaavat (soveltaen Kirkpatrick, 1994).

Kuviossa 3 on kuvattu Kirkpatrickia (1994) mukaillen koulutuksen vaikutusten eri tasoja. Portaiden alin taso muodostuu siitä, miten osallistujat koulutukseen suhtautuivat. Toisella tasolla taas määritellään se, mitä osallistujat koulutuksesta oppivat. Kolmannella tasolla päästään jo vaikutuksiin yksilötasolla, ja neljäs askelma näyttää muutokset koko organisaation mittakaavassa. Kouluttajan tulee keskittyä askelmaan kolme, eli siihen, millaisia vaikutuksia ja toimintatapojen muutoksia halutaan yksilötasolla edistää.

Kupian ja Kosken (2012, s. 16) mukaan koulutuksella on yleensä tarkoitus aikaansaada muutosta osallistujien toiminnassa (portaiden kolmas taso, kuvio 3). Kyseessä voi olla jokin yksittäinen taito, tai monimutkaisempi tietojen, taitojen ja asenteiden yhdistelmä. Muutosta toiminnassa voidaan tarkastella joko lyhyellä tai pidemmällä aikajänteellä, mutta tärkeintä on, että koko organisaatio ja työympäristö tukee muutosta myös konkreettisesti työssä.

Yritykset käyttävät yhä useammin verkko-oppimislustoja joko täysin tai osittain henkilöstökoulutuksen toteuttamisessa. Tästä syystä lisätavoitteena voikin olla osallistujien totuttaminen verkko-oppimiseen (Kupia & Koski, 2012, s. 15).

3 VERKKOKOULUTUSTEN RAKENTAMINEN

3.1 Verkkokoulutusten raamit

Atria-Chickin toimeksiannosta teetettyjen verkkokurssien teoriapohjana sekä sisältönä toimivat Atria-Chickin alkutuotannon asiantuntijoiden laatimat Laatukäsikirjat. Omat kurssinsa tehtiin kolmelle eri tuotantosunnalle, eli nuorikkokasvattajille, broileremomunittajille sekä broilerkasvattajille. Laatukäsikirjat olivat kaikille kursseja suorittaville tuottajille jo lähtökohtaisesti tuttuja. Verkkokoulutuskokonaisuus päätettiin rakentaa, jotta tuottajien tietoon saataisiin tuotua Laatukäsikirjoihin talvella 2023 tehdyt päivitykset ja nostettua selkeästi esiin uudet lisäykset.

Verkkokoulutusten ensisijaisina tavoitteina oli yhtenäistää tuottajien toimintatapoja ja saada ne vastaamaan Atria-Chickin laatutavoitteita sekä kannustaa tuottajia noudattamaan vertailukelpoisesti parhaita tiedossa olevia toimintatapoja. Koulutusten päämääränä oli siis saavuttaa Kirkpatrickin (1994) neliportaisen asteikon portaille kolme ja neljä ulottuvia konkreettisia muutoksia. Verkkokoulutuksen järjestäminen oli pilottikokeilu, joka pidettiin verkkokurssien hyödyllisyyden selvittämiseksi osana tuottajien jatkuvaa kouluttamista.

Kaikki kolme kurssia suoritettiin kokonaisuudessaan täysin verkossa. Digitaalisena oppimisympäristönä käytettiin internetpohjaista Apprixin Builder -ohjelmaa. Kurssin suorittaminen oli halutessaan mahdollista aikatauluttaa useampaan työskentelykertaan. Kurssisuunnitelman mukaan yhden kurssin suorittamiseen käytettävissä oleva aika oli määritelty noin 45 minuuttiin. Kurssiin ei kuulunut palautettavia oppimistehtäviä, vaan kurssin lomassa olevat kysymykset ja testit antoivat välittömän palautteen opettajan ja oppilaan välisen vuorovaikutuksen sijaan. Kurssilla etenemiseen ei vaikuttanut, oliko kysymyksiin vastattu oikein tai väärin.

Haasteita kurssin koostamiseen asetti muun muassa kurssin suorittajien laaja ikäskala sekä maatalousyrittäjien kevätkiireet. Kurssista oli saatava riittävän selkeä, jotta sen pystyisi suorittamaan sujuvasti myös vähemmän tietoteknisesti orientoituneet tekijät. Kurssin rakenne toteutettiin siten, että mielenkiinto kurssia kohtaan pysyisi yllä koko suorituksen ajan.

Selkeä ja intuitiivinen oppimisalusta ohjaa, ettei suoritusajaksi veny liian pitkäksi. Kurssi on koostettu interaktiiviseksi ja osaamisvaatimuksien toteutumista on edistetty kontrolloimalla

sisältöä TPACK-mallin substanssiosaamisen periaatteita hyödyntäen. Kurssin teoriasisältö esitettiin suuria tekstikokonaisuuksia välttäen.

3.2 Apprix Builder

Apprix on vuorovaikutteisten verkkokoulutusten kehittämiseen keskittynyt suomalainen yritys, joka on toiminut yli 20 vuoden ajan (Apprix, i.a.). Apprixin Builder -verkko-ohjelmalla yritysten on mahdollista koota omiin tarpeisiinsa sopivia verkkokoulutuksia, joiden vahvuuksina ovat muun muassa helppokäyttöisyys, vuorovaikutteisuus ja tehokas statistiikan keräys.

Hyvän verkkopedagogiikan ja TPACK-mallin mukainen oppimiskokonaisuus on helppo koostaa ilman aiempaa oppineisuutta. Marstion (2018) esille nostamat osa-alueet, kuten helppokäyttöinen oppimisalusta, monipuolinen sisältö vaihtelevine esitystapoineen sekä selkeä yhteys työelämään toteutuvat lähes huomaamatta. Kurssialustalta puuttuu vain mahdollisuus yhteisöllisyyteen ja ajatustenvaihtoon sekä kouluttajan että toisten osallistujien välillä.

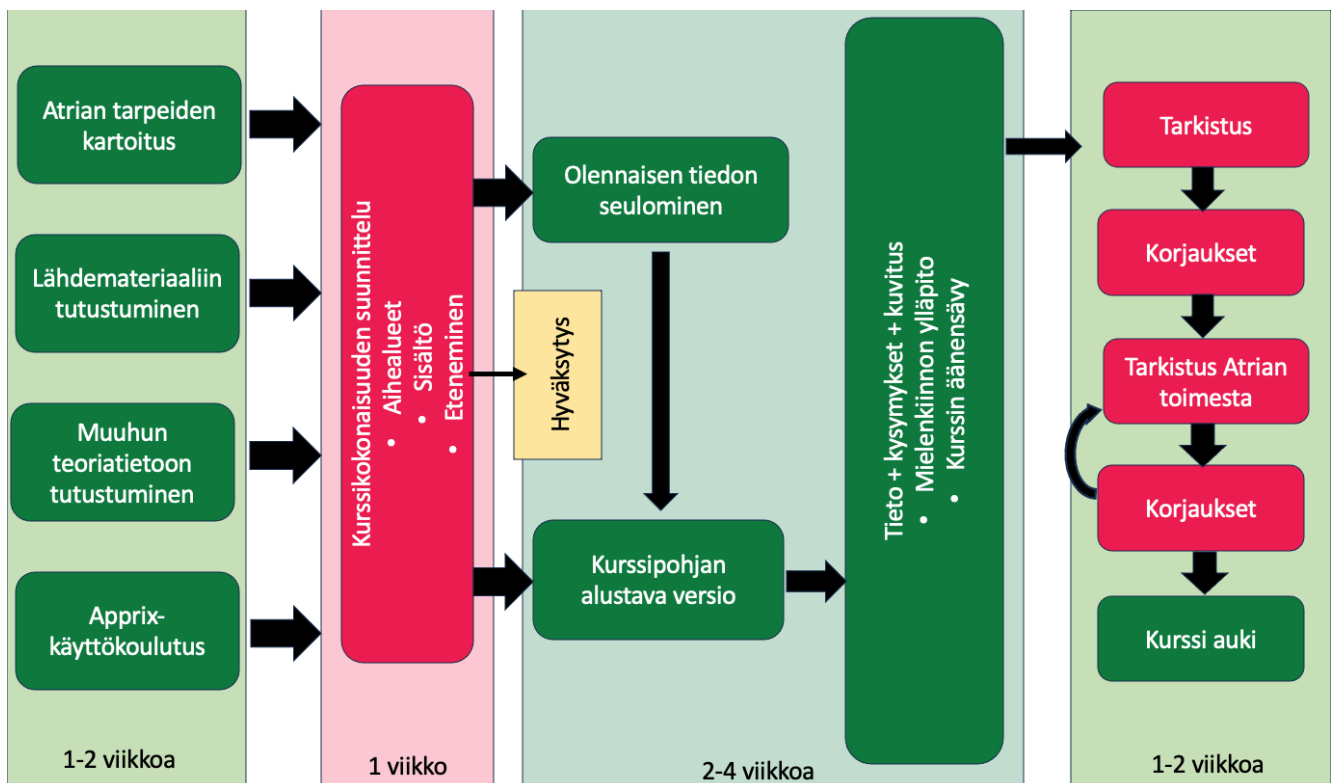
Apprix Builder -ohjelma mahdollistaa yrityksen kaikkien kurssien olevan sopusoinnussa keskenään (Apprix, i.a.). Näin saadaan toisistaan riippumattomat verkkokurssit sopimaan brändin kokonaisuuteen. Ohjelman helppokäyttöiset ja osallistavat koulutuselementit sujuvoittavat pedagogisesti suunnitellun oppimispolun luomista. Verkkokurssin käyttöohjelman toiminta mahdollistaa yhdenmukaisen koulutuksen rajattomalle määrälle oppijoita.

Apprixin vahvuutena on motivoiva opetus, vaihtelevuus ja vahva visuaalisuus, jolloin kurssin suorittaminen pysyy mielenkiintoisena sekä innostavana. Kurssia ei ole mahdollista vain ”klikkailla läpi”, vaan kurssimateriaalin sekaan upotetut kysymykset edellyttävät materiaalin aktiivista seuraamista. Vastauksien oikeellisuudella ei ole väliä, vaan oikeista ja vääristä vastauksista annetaan välitön palaute oikeine vastauksineen.

Kurssien toteuttamisen haasteena oli vahvasta visuaalisuudesta ja pelillisyydestä johtuva pakollinen sisällön tiivistäminen ja karsiminen. Kurssimateriaaleina toimivat Laatukäsikirjat ovat suhteellisen suuria kokonaisuuksia, joten niiden kutistaminen noin 45 minuutin mittaiseksi kokonaisuudeksi jättämättä mitään olennaista pois osoittautui välillä haasteelliseksi.

3.3 Kurssien valmistelu

Kuviossa 4 esitellään kurssin suunnittelun eteneminen kaaviomuodossa. Yhden kurssin koostamiseen alusta alkaen on hyvä varata noin 5–9 viikkoa. Kaikissa kolmessa kurssissa oli yhtä tuotantosuuntaakohtaista osa-aluetta lukuun ottamatta pitkälti sama sisältö, joten ensimmäinen valmis broilertuottajien kurssi kopioitiin ja muokattiin sopivilta osin broileremomunitta- jien sekä nuorikkokasvattajien tarpeita vastaaviksi. Näin ensimmäiset kaksi suunnitteluvai- hetta jäivät pois, ja kurssien teko voitiin aloittaa suoraan olennaisen tiedon seulomisesta.

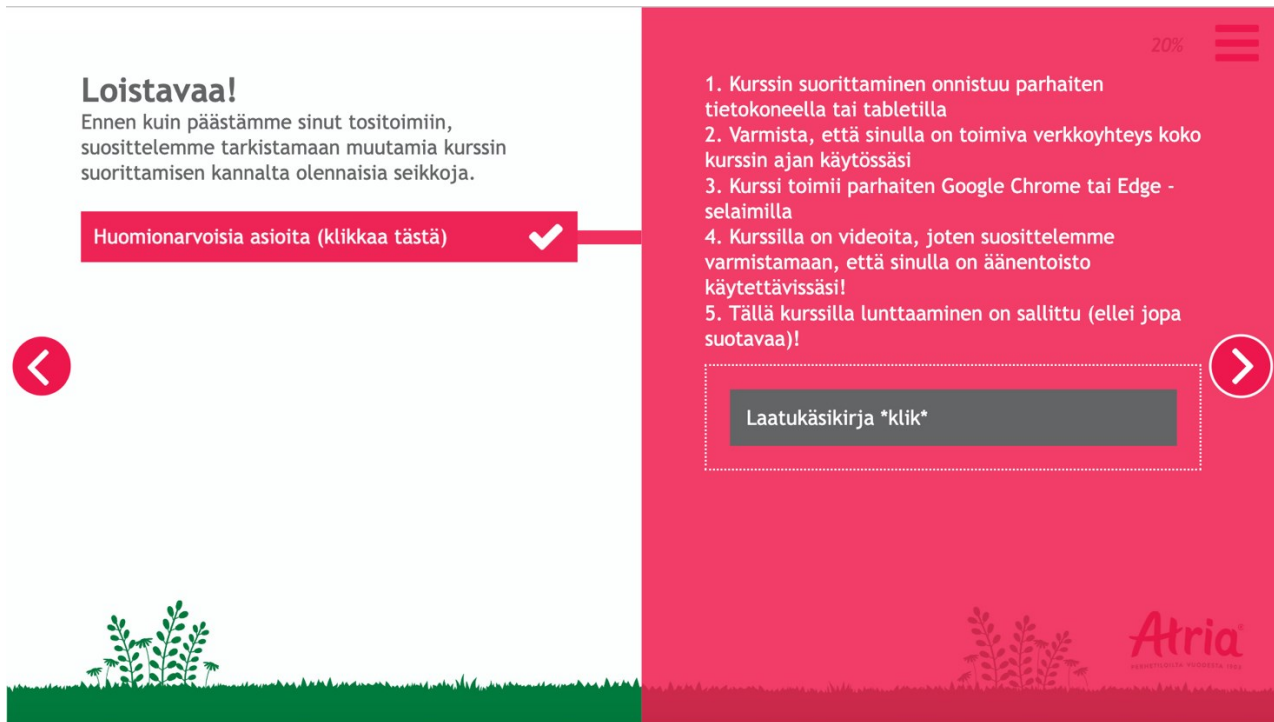
Kuvio 4. Verkkokurssin suunnittelukaavio.

3.4 Kurssien suorittaminen

Kurssien lopullisiksi osa-alueiksi muodostuivat hygienia, hyvinvointi, eräkierto sekä kirjanpito. Oleellinen sisältö lajiteltiin näiden otsakkeiden alle. Osa-alueet piti suorittaa järjestyksessä.

Kuten Appri Builder -koulutusmalliin kuuluu, kurssilla ei ole isoja tekstimääriä ja koulutus- sessa pyritään interaktiivisuuteen. Suurempien kokonaisuuksien, kuten oikeaoppisen kanalan valmistelun, sai pilkottua pienemmiksi osioiksi esimerkiksi käyttämällä taustalla valokuvaa, jonka päällä olevia laatikoita avaamalla pääsi tutustumaan valmistelun osa-alueisiin. (Liite 1, 2, 3, 4, 5)

Kurssin aluksi osallistujat kirjautuivat sisään, heidät toivotettiin tervetulleeksi sekä käytiin läpi kurssin suorittamiseen liittyviä käytänteitä. Kuvassa 1 näkyy ohjeistus sekä miten kurssinäky-
mässä liikuttiin pääasiassa näytön reunassa olevien nuolien avulla.

Kuva 1. Kurssin suorittamiseen liittyviä käytäntöjä toimintaohjeineen.

Kurssin lopussa oli lopputesti, jonka seitsemästä kysymyksestä tuli vastata oikein vähintään viiteen läpäistäkseen kurssin. Lopputestin kysymykset arvottiin automaattisesti suuremmasta kysymyspatteristosta ja ne vaihtuivat suorituskertojen välissä.

Hyväksytyen lopputestin jälkeen suorittajat lukivat ja hyväksyivät kuvassa 2 näkyvän sitoumuksen, jossa vahvistivat ymmärtäneensä kurssin sisällön sekä toimivansa Laatukäsikirjojen mukaan. Sitoumuksen hyväksymisen jälkeen oli palautesivu. Palautekyselyyn vastaamista ei Apprix Builderin ominaisuuksien takia saanut asetettua pakolliseksi. Palauteenannon jälkeen osallistujat saivat halutessaan tilata sähköpostiinsa diplomin kurssin hyväksytystä suorittamisesta.

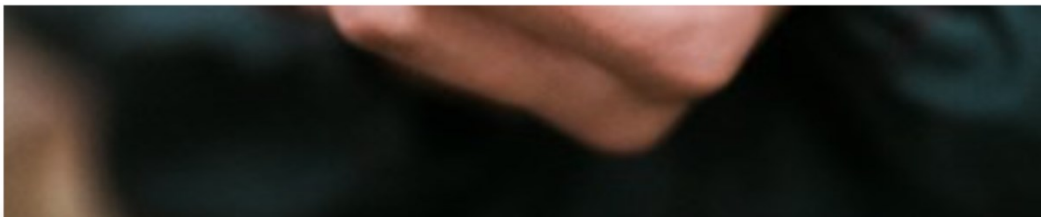

Sitoumus

Olen ymmärtänyt Laatukäsikirjan sekä tämän koulutuksen sisällön ja sitoudun noudattamaan niitä sopimukseni mukaisesti. Pidän huolta kirjanpitovelvoitteestani.

Epäselvissä tilanteissa otan yhteyttä AtriaChick alkutuotantoon.

Kuva 2. Kurssin lopussa oleva sitoumus.

3.5 Kurssien toteutus

Alustava tieto tulevista kursseista oli annettu tuottajille Atria-Chickin siipikarjan alkutuotannon järjestämässä Tuottajapäivässä Seinäjoen Framilla keväällä 2023. Linkki kurssille saatekirjeineen sekä toimintaohjeineen lähetettiin sähköpostitse portaittain tuottajille siten, että broilertuottajien kurssi käynnistettiin ensimmäisenä. Seuraavana olivat vuorossa nuorikkokasvattajat ja kolmantena broileremomunitajat. Atria-Chickin alkutuotannon henkilöstö muistutti suorittamisesta muutaman kerran sähköpostitse.

Kurssien suoritusta sekä saatua palautetta seurattiin aktiivisesti Apprix Builderissa. Ohjelman keräämästä datasta seurattiin muun muassa suorittajien lukumäärää sekä kurssin suorittamiseen kulunutta aikaa. Näin voitiin arvioida sitä, pääsikö kurssi tavoitteeseensa noin 45 minuutin suoritusajasta.

4 KURSSIPALAUTTEEN KERUU JA ANALYSOINTI

Toimeksiantajalle tärkeimmäksi tarpeeksi muotoutui selvittää, onko vastaavien verkkokoulutusten tekeminen tulevaisuudessa järkevää. Tarkoituksena oli selvittää pilottiprojektin osallistujien kokemuksia. Verkkokurssien tavoitteena ei ollut opettaa uutta, vaan ohjata kohti parhaita toimintatapoja ja informoida Laatuksikirjojen muutoksista. Tästä syystä osallistujien suoriutumisen arvioiminen ei ole mielekäästä tai tavoitteen mukaista.

4.1 Selvityksen kohteena olevat tuottajat

Kurssien suorittajat eivät ole joukkona homogeeninen, vaan eroavat toisistaan niin sukupuolen, iän kuin roolinsa myötä. Kurssin suorittajissa oli tuottajina toimivia maatalousyrittäjiä, heidän työntekijöitään, puolisoitaan sekä perheenjäseniään. Osallistujien tietopohja ennen kurssin suorittamista on siis voinut olla hyvinkin eritasoista.

Alalla pitkään toimineilla tuottajilla ja työntekijöillä saattaa olla vuosien saatossa kehittyneitä pinttyneitä työskentelytapoja, joiden haastaminen voi vaikuttaa kokemukseen kurssin suorittamisesta. Osana verkkokoulutuksen luomista ja tulosten tarkastelua onkin huomioida se, kuinka positiivisen oppimiskokemuksen mahdollistaminen onnistui.

4.2 Aineiston keruu

Jokaisen kolmen kurssin lopussa oli palauteosio, johon kuului kolme kysymystä. Palautenkymä on esitelty kuvassa 3. Vastaus annettiin numeroarvosana 1–5. Arvosana 1 tarkoitti vastaajan olevan täysin eri mieltä, ja arvosana 5 tarkoitti vastaajan olevan täysin samaa mieltä. Lisäksi oli kohta avoimelle palautteelle. Palautteen antaminen ei ollut pakollista, mutta siihen kannustettiin sanallisesti.

Palaute

Vastaathan vielä näihin kysymyksiin, ennen kuin pääset viimeistelemään kurssin.
Vastaa alla oleviin kysymyksiin klikkaamalla numeroa 1 - 5. (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä).

Kun olet vastannut kysymyksiin, pääset etenemään painamalla oikealla olevaa nuolta.

Koin kurssin hyödylliseksi

1 2 3 4 5

Koin kurssin tekemisen mielekkääksi

1 2 3 4 5

Opin jotain uutta

1 2 3 4 5

Ajatuksia, kysymyksiä, ideoita? Anna palaa!

Kuva 3. Palautelomake.

4.3 Kysymyspatteristo

Kaikilla kolmella kurssilla esitetyt palautekysymykset olivat samat. Kysymykset oli muotoiltu toteamuksiksi, ja niihin vastattiin numeraalisesti 1–5, jossa 1 tarkoittaa täysin eri mieltä, ja 5 täysin samaa mieltä.

Kurssin loppuksi esitetyt kysymykset olivat:

1. Koin kurssin tekemisen hyödylliseksi
2. Koin kurssin tekemisen mielekkääksi
3. Opin jotain uutta

Kirkpatrickin (1994) koulutuksen vaikutuksen tasojen teoriaan peilaten kysymyspatteristo luotaa enemmän kahta ensimmäistä porrasta. Kolmas porttas, eli koulutuksen vaikutus osanottajien toimintaan, olisi voitu selvittää paremmin kysymällä esimerkiksi ”Kurssi sai minut pohtimaan omia toimintatapojani”. Kolmannen portaan muutoksia ja etenkin koulutusta seuraneita todellisia toimintatapojen muutoksia voidaan selvittää paremmin jälkeinpäin joko tuottajia havainnoimalla tai teettämällä aiheesta kysely.

4.4 Aineiston analysointi

Kurssialustana toimiva Apprix Builder keräsi saadun palautteen automaattisesti Excel-taulukoon, minkä jälkeen numeraalisesta palautteesta laskettiin minimi, maksimi, hajontaluku, mediaani sekä keskiarvo. Lisäksi eri kysymyksiin annettujen vastausten välisiä korrelaatioita laskettiin korrelaatiokertoimen avulla. Sanallinen palaute analysoitiin diskurssianalyysin teorian pohjalta sekä verrattiin sanallisten ja numeraalisten palautteiden välisiä yhteyksiä.

5 TULOKSET JA NIIDEN TARKASTELU

Numeraalisten palautteiden taulukoinnista on toimeksiantajan toiveesta jätetty otoskoko pois. Tästä syystä tulososiossa käsitellään vastauksia prosenttimuodossa, mikäli se on selvyiden kannalta tarpeellista.

5.1 Numeraalinen palaute ja korrelaatiot

Kahden ensimmäisen kysymyksen (Koin kurssin tekemisen hyödylliseksi, Koin kurssin tekemisen mielekkääksi) välinen korrelaatiokerroin on 0,826 eli vahvasti positiivinen. Mikäli osanottaja piti kurssin tekemistä hyödyllisenä, hän myös piti sitä mielekkäänä ja päinvastoin. Jos kurssin tekemistä ei pidetty hyödyllisenä, ei se myöskään ollut mielekäästä.

Kysymysten yksi ja kolme (Koin kurssin tekemisen hyödylliseksi, Opin jotain uutta) välinen korrelaatiokerroin on 0,705 eli myös positiivinen. Näin myös hyödyllisyyden ja uuden oppimisen koettiin kulkevan yhdessä.

Kahden viimeisen kysymyksen (Koin kurssin tekemisen mielekkääksi, Opin jotain uutta) välinen korrelaatiokerroin on 0,635. Korrelaatio on edelleen positiivinen, mutta näiden kahden kysymyksen välinen korrelaatio on heikoin. Kurssin suorittaminen saatettiin siis kokea mielekkäänä, vaikka uuden oppimista ei tapahtuisikaan.

Kuitenkin ne vastaajat, jotka kokivat kurssin tekemisen mielekkyyden olevan asteikon matalimmassa päässä arvoina 1–2, kokivat myös, että eivät juuri oppineet kurssilla mitään uutta. On kuitenkin otettava huomioon, että vain 5,8 % kurssin suorittajista arvioi uuden oppimisen tasokseen arvon 1–2. Näin ollen 94,2 % suorittajista koki oppivansa kurssilta jotain uutta.

Csikszentmihalyi (2007, s. 54) on flow-tilaa eli optimaalisen uppoutumisen kokemusta tutkissaan määritellyt yhdeksi tärkeäksi osatekijäksi tehtävän haastavuuden ja yksilön taitojen välisen tasapainon. Liian helppo tehtävä ei siis haasta osallistujan taitoja riittävästi, jolloin myös mielenkiinnon ylläpitäminen voi olla vaikeaa. Kurssiksi, jonka lähtökohtaisena tarkoituksena on kerrata osallistujille jo tuttuja asioita, saatu palaute uuden oppimisesta on hyvä saavutus.

5.1.1 Koin kurssin tekemisen hyödylliseksi

Taulukko 1. Kurssien osallistujilta saatu numeraalinen palaute ensimmäiseen kysymykseen.

	Broilerkasvattajat	Broileremomunnittajat	Nuorikkokasvattajat
<i>Minimi</i>	1	2	3
<i>Maksimi</i>	5	5	5
<i>Mediaani</i>	4	5	4
<i>Keskihajonta</i>	0,967	0,962	0,926
<i>Keskiarvo</i>	3,92	4,27	4,00
<i>Vastausprosentti</i>	91	92	100

Taulukossa 1 esitellään kurkseittain saadut vastaukset kysymykseen ”Koin kurssin tekemisen hyödylliseksi”.

Esitetyistä kysymyksistä ensimmäinen kysymys sai korkeimman keskiarvon, ja kaikkien kolmen kurssin antama yhteinen keskiarvo on 4,06. Tässä kysymyksessä myös minimiarvosanat ja vastausten mediaani olivat korkeimmat. Voidaan siis tulkita, että osallistujien mielestä kurssilla läpikäydyt asiat olivat tuttuudestaan huolimatta kertaamisen arvoisia.

5.1.2 Koin kurssin tekemisen mielekkääksi

Taulukko 2. Kurssien osallistujilta saatu numeraalinen palaute toiseen kysymykseen.

	Broilerkasvattajat	Broileremomunittajat	Nuorikkokasvattajat
<i>Minimi</i>	1	1	2
<i>Maksimi</i>	5	5	5
<i>Mediaani</i>	4	4	4
<i>Keskihajonta</i>	0,935	1,206	1,069
<i>Keskiarvo</i>	3,91	4,00	4,00
<i>Vastausprosentti</i>	91	92	100

Taulukossa 2. on koottu yhteen toisen kysymyksen, eli ”Koin kurssin tekemisen mielekkääksi” saadut vastaukset. Kolmen kurssin antama yhteinen keskiarvo on 3,97. Kaikkien kurssien mediaaniarvosana oli 4, eli saadun palautteen perusteella voidaan pitää verkkokurssien muotoilua sekä oppimisalustan valintaa onnistuneena.

5.1.3 Opin jotain uutta

Taulukko 3. Kurssien osallistujilta saatu numeraalinen palaute kolmanteen kysymykseen.

	Broilerkasvattajat	Broileremomunittajat	Nuorikkokasvattajat
<i>Minimi</i>	1	1	1
<i>Maksimi</i>	5	5	5
<i>Mediaani</i>	4	4	4
<i>Keskihajonta</i>	1,088	1,286	1,178
<i>Keskiarvo</i>	3,64	3,73	3,43
<i>Vastausprosentti</i>	91	92	100

Taulukkoon 3 on koostettu kolmannen kysymyksen, eli ”Opin jotain uutta” annetut vastaukset. Kaikkien vastausten keskiarvo on 3,6. Kolmannessa kysymyksessä hajonta oli suurinta, joskin mediaaniarvosana oli edelleen 4.

5.1.4 Yleisarvosana

Taulukko 4. Kurssien osallistujilta saatu numeraalinen palaute kaikkiin esitettyihin kysymyksiin.

	Broilerkasvattajat	Broileremomunnittajat	Nuorikkokasvattajat
<i>Minimi</i>	1	1	1
<i>Maksimi</i>	5	5	5
<i>Mediaani</i>	4	4	4
<i>Keskihajonta</i>	1,007	1,181	1,096
<i>Keskiarvo</i>	3,82	4	3,81
<i>Vastausprosentti</i>	91	92	100

Kaikki kurseilta saadut numeraaliset vastaukset on kerätty Taulukkoon 4 kurssin yleisarvosanaksi. Kaikilta kurseilta kaikkiin kysymyksiin saatujen vastausten keskiarvo on 3,88. Lisäksi kaikkien vastausten mediaaniarvosana on 4, mikä on arvosteluasteikon yläpäässä. Yksittäistä negatiivisista mielipiteistä huolimatta kurseista selkeästi pidettiin.

Sekä Atria-Chickille että tuottajille uudenlaisen verkkokoulutusmallin pilotointia voidaan siis pitää ainakin suorittajien kannalta katsottuna onnistuneena sekä positiivisena kokemuksena.

5.2 Sanallinen palaute

Palautteen antaminen kurseilla oli vapaaehtoista ja 91–100 % osallistuneista jätti palautetta, mutta palautetta jättäneistä suurin osa teki sen numeraalisesti. Vain 9–14 % kirjoitti myös sanallisen palautteen.

Suoninen (2016, s. 51–52) kuvailee ihmisten päivittäisen kielenkäytön olevan vaihtelevaa sekä toisinaan ristiriitaista. Tämä ei kuitenkaan johdu epäjohdonmukaisuudesta, vaan tarpeesta tuottaa kielellisesti erilaisia funktioita. Mikään ilmaisun merkitys ei siis ole yksiselitteisen kiinteä, vaan se liittyy tilannekohtaisesti eri merkityssystemeihin. Tästä syystä sanallisia palautteita arvioidessa piti ottaa huomioon kirjallisesta palautteesta puuttuvat sanattomat viestit, kuten ilmeet tai eleet. Myös palautteenantajan ikä vaikuttaa kirjallisen viestinnän tyyliin sekä sanavalintoihin.

Kun tarkastellaan samanaikaisesti avointa palautetta ja kysymyspatteriston numeraalisia vastauksia, voidaan päätellä, että ne vastaajat, jotka vaikuttavat sanallisen palautteen perusteella kokeneen oman osaamisensa ylittävän kurssilla esitellyn sisällön, eivät antamansa numeraalisen palautteen mukaan ole myöskään oppineet mitään uutta kurssin aikana.

Koska kyseiset henkilöt, jotka eivät kokeneet hyötyneensä kurssista, näkivät kuitenkin vaivaa kirjoittaessaan sanallista palautetta negatiivisen numeraalisen palautteen antamisesta huolimatta, vaikuttaa siltä, että he olisivat kaivanneet interaktiivista tilaisuutta näyttääkseen toteen omaa osaamistaan. Soilan ja Tervolan (2003) oppijakeskeisen opetuksen lähtökohtiin on määritelty tärkeänä opiskelijan toiminta sosiaalisessa ympäristössä, omia kokemuksia ja näkemyksiä reflektoiden. Vastaavanlaista palautetta osasikin kurssilta odottaa, sillä oppimisympäristöön ei ollut mahdollisuutta lisätä keskustelualueita ja kurssi toteutui ilman vuorovaikutusta toisten osallistujien tai Atria-Chickin henkilöstön kanssa.

Sanalliset palautteet lajiteltiin diskurssianalyysin periaatteita käyttäen sekä annettuihin numeraalisiin palautteisiin verraten kolmeen kategoriaan eli positiivinen, negatiivinen ja neutraali. Annetuista palautteista 80 % oli positiivista, 10 % negatiivista ja 10 % neutraalia. Lisäksi muutama kommentti jätettiin lajittelun ulkopuolelle, sillä ne olivat suoria kehitysideoita Atria-Chickin henkilöstölle, eivätkä sinällään koskeneet kurssin suorittamista.

Palautteissa nousivat esiin kehityskohteiden puolelta osan kysymysten monitulkintaisuus. Monitulkintaiset kysymykset oli lisätty kurssille tietoisesti herättämään pohdintaa sekä niiden vastauksissa oli tätä monitulkintaisuutta käsitelty. On kuitenkin ymmärrettävää, että osa ihmisistä saattaa kokea antamansa ”väärän” vastauksen herättävän nolostumisen tunteita, joten tämä kannattaa tulevaisuudessa ottaa huomioon.

Muut kehitysehdotukset koskivat asioiden yksinkertaistamista, ja asioita olisi haluttu käsitellä syvällisemmin. Apprixin ominaisuuksien takia suuria tietomääriä oli tiivistettävä helpommin käsiteltäviksi kokonaisuuksiksi, mistä syystä yksinkertaistaminen oli välillä pakollista. Mikäli tulevaisuudessa halutaan tehdä syvällisempiä ja laajempia kurssikokonaisuuksia, voisi toisenlainen oppimisalusta tulla kysymykseen.

Lisäksi toivottiin kurssin jälkeen käteen jäävän jotain konkreettista, eli esimerkiksi mahdollisuutta palata kurssin pariin vielä myöhemmin. Kursseilla ei ollut mitään aikasidonnaista sisältöä, joten kurssien jatkuva aukiolo voisi olla mahdollista. Toki verkkokursseilla vierailu ja

niiden kesken jättäminen sekoittaa Apprixin keräämää статистиikkaa, mutta mikäli statistiikan läheisempi tarkastelu ei ole tarpeellista, ei siitä ole haittakaan.

Positiivista palautetta sai eritoten kurssin sävy. Huumorin käyttö koettiin toimivaksi, ”saar-naustyyli olisi masentanut”. Lisäksi tärkeiden asioiden kertausta pidettiin hyvänä. Apprix oppimisalustana koettiin sujuvana ja mukavana käyttää.

5.3 Suoritus aika

Tavoite kurssin suorittamiseen kuluvasta ajasta oli määritelty yhdessä toimeksiantajan kanssa noin 45 minuuttiin. Taulukossa 5 esiteltyjen keskiarvojen mukaan kurssin suunnittelu oli näiltä osin onnistunut. Kurssien sisällön määrissä oli pieniä poikkeavuuksia niin esitystavan kuin oleellisen tiedon määrän takia, ja nämä heijastuvat pienesti suoritus aikoihin.

Kurssien minimisuoritusajat ovat huomattavan lyhyitä, joten voidaan olettaa, että kyseiset suorittajat ovat vain edenneet kurssin läpi perehtymättä sisältöön lainkaan. Mikäli tällaista käytöstä halutaan tulevaisuudessa välttää, pitää kurssin asetuksia muuttaa niin, että vain tietyllä oikeiden vastausten määrällä pääsee etenemään. Näin suorittajan pitäisi perehtyä sisältöön huolellisemmin. Väärien vastausten hyväksyminen oli tietoinen päätös, mutta sitä kannattaa tulevaisuudessa harkita kurssikohtaisesti uudestaan.

Yksittäiset pitkät suoritusajat saattavat selittyä sillä, että kurssin suorittaja on pitänyt tauon kesken kurssin teon, mutta jättänyt kurssin selaimeen auki. Valtaosa kurssien suorittajista on kuitenkin tehnyt kurssin yhdellä kertaa.

Taulukko 5. Kurssin suorittamiseen kulunut aika kursseittain.

	Broilerkasvattajat	Broileremomunittajat	Nuorikkokasvattajat
<i>Minimi</i>	0h 10min 11s	0h 30min 16s	0h 07min 32s
<i>Maksimi</i>	3h 13min 32s	1h 17min 49s	1h 02min 37s
<i>Mediaani</i>	0h 41min 48s	0h 49min 14s	0h 30min 38s
<i>Keskiarvo</i>	0h 47min 11s	0h 50min 03s	0h 33min 52s

5.4 Tulosten hyödynnettävyys

Vehkalahti (2014) on määritellyt validiteetin kertovan, mitattiinko sitä, mitä piti. Reliabiliteetti taas kertoo, miten tarkasti on mitattu. Saatu palaute antoi toimeksiantajalle heidän tarpeensa vastaavaa tietoa, joten validiteettia voidaan niiltä osin pitää onnistuneena. Osallistujille esitetyt kysymykset oli hyväksytetty toimeksiantajalla ennen kurssien julkaisua. Kovin tarkkaa ja yksityiskohtaista aineistoa ei käytetyllä palautteenantotavalla ole mahdollista saada, mutta saatu aineisto oli tarvetta vastaavaa.

Saadut vastausprosentit, 91–100 % olivat korkeat ja antoivat kattavan kuvan osallistujien mielipiteistä. Vastaukset olivat arvosteluasteikolla monipuolisia ja keskenään erilaisia, joten voidaan olettaa suorittajien vastanneen rehellisesti sekä ajatuksen kanssa. Vastausten anonymiteetin korostaminen olisi saattanut tuoda enemmän rehellistä sanallista arviointia.

Opinnäytetyö tuo toimeksiantajalle lisätietoa päätöksenteon tueksi. Siipikarjan alkutuotannon lisäksi myös nautakarjan ja sikojen alkutuotannon henkilöstö voi käyttää saatua palautetta ja analyysia omia koulutustarpeita määritellessään. Lisäksi tulevien verkkokoulutusten tekijöiden on helpompi lähteä työstämisen kanssa liikkeelle, kun vanhaa kurssia voidaan käyttää uuden mallina ja poimia sieltä käyttöön hyväksi todettuja käytänteitä.

Kielinen (2021) on osana opinnäytetyötään tuottanut Atrian henkilöstöravintolan henkilökunnalle Apprix-koulutuksen erityisruokavalioista. Koulutuksen saama numeraalinen sekä sanallinen palaute oli linjassa tähän koulutukseen saadun palautteen kanssa. Voidaan siis olettaa Apprixin olevan oppimisympäristönä mieluinen, kunhan myös oppimiskokemuksen sosiaalisesta puolesta pidetään huolta.

Laajempi kysymyspatteristo sekä jälkeempäin osallistujille tehtävät suulliset haastattelut olisivat voineet vielä tuoda esiin joitain yksityiskohtia sekä aikaansaatuja muutoksia etenkin Kirkpatrickin (1994) vaikuttavuuden portaiden tasoissa 3 ja 4, eli yksilötason ja organisaatiotason muutoksista.

Kurssien osallistujamäärää voitaisiin verrata aiemmin järjestettyihin koulutustapahtumiin, jotta voitaisiin määritellä mahdollista muutosta tavoitavuudessa. Samalla voitaisiin verrata läsnäoloa vaativan koulutuspäivän ja verkkokurssin laatimisen kustannuksia keskenään. Tässä on otettava huomioon, että kerran tehty verkkokoulutus on käytettävissä pienin muutoksin jopa

vuosia, mutta koulutuspäivän sisältö on saatavilla vain kyseisen tilaisuuden ajan. Tästä syystä voisi olla hyödyllistä laskea kustannus osallistujakohtaisesti.

6 YHTEENVETO

Kurssin suorittajilta saatu numeraalinen sekä sanallinen palaute viittaa siihen, että vastaavanlaisten kurssien tekeminen ja käyttäminen osana tuottajien koulutusta on hyödyllistä. Tärkeänä voidaan pitää kurssien interaktiivisuutta, sopivan humoristista otetta, jouhevaa etenemistä sekä sopivan mittaista suoritusaikaa. Näihin kursseihin mitoitettu noin 45 minuutin suoritusaika on riittävä, joskin pidempi suoritusaika mahdollistaisi monen toivoman asioiden syvällisemmän asioiden läpikäymisen.

Tulevat Atria-konsernin verkkokurssien tekijät saavat Apprixista käyttöönsä tässä opinnäytetyössä tehtyjen kurssien sisällön, jolloin tulevien kurssien rakentaminen on sekä sisällön että suoritusajan arvioinnin kannalta helpompaa. Verkkokoulutuslupana Apprix mahdollistaa tehokkaan koulutuksen koostamisen ilman laajempaa verkkopedagogiikan teoretietoon perehtymistä.

Sekä teoriapohjassa että saaduissa vastauksissa korostunut yhteisöllisyys ja ajatusten jakaminen ei Apprixin ohjelmaa käytettäessä ole mahdollista. Mikäli tulevaisuudessa tehdään vastaavanlaisia kurssikokonaisuuksia, voisi osallistujilla olla jonkinlainen viestintäkanava käytössään. Verkkokoulutukset toimivat hyvin osana tuottajien jatkuvaa koulutusta, mutta perinteisten läsnäolokoulutusten järjestäminen on silti tärkeää. Sosiaalinen kanssakäyminen mahdollistaa kokemusten ja mielipiteiden jakamisen matalalla kynnyksellä sekä luo yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Kurssin tavoitteelliseksi suoritusajaksi asetettu 45 minuuttia toteutui kaikkien kurssien kohdalla hyvin. Sanallisen palautteen perusteella myös hieman syvällisempien ja sitä kautta pidempien kurssien tekeminen olisi mielekästä.

LÄHTEET

- Apprix. (i.a.). *Apprix Builder® - Ratkaisu vuorovaikutteiseen oppimiseen*.
<https://www2.apprix.fi/fi/apprix-builder/>
- Atria tuottajat. (i.a.) *Tuotannon kehitys Atrian siipitiloilla*.
<https://www.atriatuottajat.fi/tuotannonkehitys/atriasiipti/>
- Atria. (i.a. -a) *Miksi sijoittaa Atriaan?* <https://www.atria.com/sijoittajat/atria-sijoituskohteena/>
- Atria. (i.a. -b) *Osakkeenomistajat*.
<https://www.atria.com/sijoittajat/osaketieto/osakkeenomistajat/>
- Atria. (i.a. -c) *Liiketoiminta-alueet*. <https://www.atria.com/tietoa-atriasta/liiketoiminta-alueet/>
- Atria. (i.a. -d). *Johtava pohjoiseurooppalainen ruokatalo*. <https://www.atria.com/tietoa-atriasta/strategia/>
- Atria. (i.a. -e) *Historia*. <https://www.atria.com/tietoa-atriasta/historia/> - 2010
- Csikszentmihalyi, M. & Jännes, M. (2007). *Hyvä bisness: Johtaminen, flow ja tarkoituksen luominen*. Rasalas.
- Kielinen, A. (2021). *Verkkokurssi henkilöstöravintolan henkilökunnan erityisruokavalio-osaamisen kehittämiseen*. [AMK-opinnäytetyö, Seinäjoen ammattikorkeakoulu]. Theseus.
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2021122090245>
- Kirkpatrick, D. (1994). *Evaluating training programs. The four levels*. Berrett-Koehler Publishers.
- Kupias, P. & Koski, M. (2012). *Hyvä kouluttaja*. Sanoma Pro.
- Li, J. & Wu, C. (2023). *Determinants of Learners' Self-Directed Learning and Online Learning Attitudes in Online Learning*. <https://doi.org/10.3390/su15129381>
- Manninen, J. & Matikainen, J. (2000). *Aikuiskoulutus verkossa: Verkkopohjaisten oppimisympäristöjen teoriaa ja käytäntöä*. Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Marstio, T. (2020). *Verkko-opinnon muotoilu*. Laurea Ammattikorkeakoulu.
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-799-568-9>
- Mishra, P. & Koehler, M. (2006). *Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge*. Teachers College Record.
<http://dx.doi.org/10.1111/j.1467-9620.2006.00684.x>

Soila, S. & Tervola, T. (2003). *Tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön väyliä ja karikoita*. Hämeen ammattikorkeakoulu.

Suoninen, E. (2016). Kielenkäytön vaihtelevuuden analysoiminen. Teoksessa Jokinen, A., Juhila, K., & Suoninen, E. (toim.), *Diskurssianalyysi: Teoriat, peruskäsitteet ja käyttö*. (1.p., s. 51–73). Vastapaino.

Tuni. (i.a.). *Digipedagogiikka*. Haettu 19.3. <https://www.tuni.fi/tlc/suunnittelu/digipedagogiikka/>

Vehkalahti, K. (2014). *Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät*. Finn Lectura.

LIITTEET

Liite 1. Kurssinäkömää interaktiivisesta hygieniasulun läpikäynnistä, ensimmäinen ja viimeinen näkömää

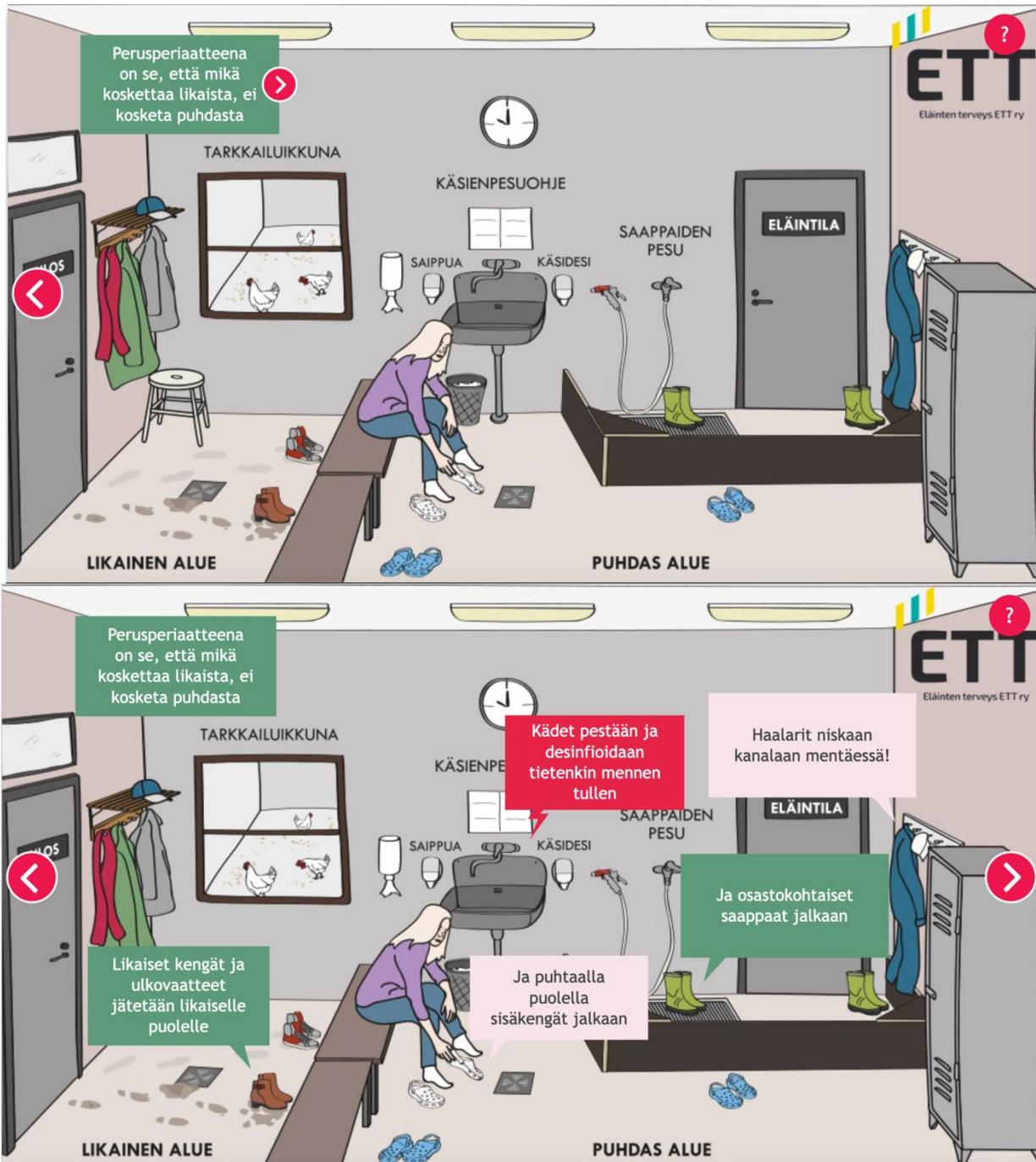
Liite 2. Kurssinäkömää kanalan olosuhdetekijöistä

Liite 3. Kurssisisältöä ja esimerkki monitulkintaisesta kysymyksestä

Liite 4. Johdanto kirjanpito-osioon

Liite 5. Kurssisisältöä kirjanpidosta, laatikot avautuvat yksi kerrallaan

Liite 1. Kurssinäkömä interaktiivisesta hygieniasulun läpikäynnistä, ensimmäinen ja viimeinen näkömä

Liite 2. Kurssinäkömää kanalan olosuhdetekijöistä

The image shows an interactive course slide with two panels. The top panel is a clear photograph of a chicken coop with several red feeders and many white chicks. Seven grey circles are overlaid on the image, highlighting specific areas: a chick, a feeder, a chick, a feeder, a chick, a feeder, and a chick. A blue arrow points to the top-left circle. A red circle with a question mark is in the top-right corner, and a red circle with '1/7' is in the bottom-right corner. The bottom panel is a blurred version of the same scene. A red text box is centered over it, containing the title 'Hyvien olosuhteiden kulmakivet' and two paragraphs of text. A red circle with a question mark and '35%' is in the top-right corner. A red circle with '0/7' is in the bottom-right corner. Navigation arrows are present on the left and right sides of the text box.

Hyvien olosuhteiden kulmakivet

Klikkaa näytöllä näkyviä ympyröitä (7 kpl), ja pääset tutustumaan hyvinvoinnille tärkeisiin olosuhdetekijöihin.

Pääset etenemään painamalla oikealla olevaa nuolinäppäintä.

Liite 3. Kurssisisältöä ja esimerkki monitulkintaisesta kysymyksestä

Matkakohteen valinta
Ennen matkakohteen valintaa, selvitä onko alueella todettu tai epäilty vaarallista tai helposti leviävää eläintautia. Näihin tauteihin lukeutuvat mm. suu- ja sorkkatauti, sikarutto ja lintuinfluenssa.

Matkustusta näihin kohteisiin on hyvä välttää. Mikäli matka on kuitenkin tehtävä, varaudu mukaan vaihtokengillä, jotka vaihdat kotimaahan saavuttuasi.

Palattuasi desinfioi matkavaatteesi, kenkäsi ja matkalaukkusi välittömästi kuumassa saunassa (+70 C) muutaman tunnin ajan.

Niin vai näin?
Lintuinfluenssaa on tavattu mm. Kiinassa, Ruotsissa, Tanskassa, Ranskassa ja Saksassa.

Kyllä, mutta...
Lintuinfluenssaa on löydetty myös Suomesta luonnonvaraisista linnuista. Jotkut lintuinfluenssan muodot voivat myös tarttua ihmiseen.

Syytä varovaisuuteen siis on!

0 / 4

Liite 4. Johdanto kirjanpito-osioon

9%

Papereita, papereita, papereita...

Myönnetään, kirjattavia asioita on paljon. Onneksi kirjanpito on jokaisen kasvattajan lempipuhua!

Vaadittavilla kirjauksilla on kuitenkin oma tarkoituksensa. Ruokaketjun varrella on monta toimijaa, ja tiedon on kuljettava oikea-aikaisesti tuottajalta eteenpäin näille kaikille.

Rutiinihommia

Kaikkien tarvittavien kirjausten teko urakkahommana viimeisenä iltana ennen palautuspäivää on stressaavaa ja aiheuttaa harmaita hiuksia itse kullekin.

Kun kirjanpito on päivittäinen ja viikottainen rutiini, sujuu homma jouhevasti.

Atria[®]
PERHETILOILTA VUODESTA 1903

Liite 5. Kurssisisältöä kirjanpidosta, laatikot avautuvat yksi kerrallaan

Huolehdi, että kirjanpito seuraavista asioista on ajan tasalla:

Rehut
Nimi
Valmistaja
Toimittaja ja pvm.

Eläinlääkkeet
Nimi
Määrä
Taudinmäärittäminen

Biosidi torjunta-aineet
Aine
Määrä
Ajankohta

Eläinten tutkimukset ja tarkastukset kuten
Lihantarkastuslöydökset
Terveystarkastukset
Alkutuotannon tarkastukset
Rajoittavat määräykset

Tiedot eläimistä
Määrä ja alkuperä
Teurastuspäivämäärä

Näytteet, jotka voivat vaikuttaa elintarviketurvallisuuteen

Taudit, jotka vaikuttavat elintarviketurvallisuuteen

Havainnot tekijöistä, jotka voivat vaikuttaa elintarviketurvallisuuteen

Eli muista säilyttää rehurahtikirjat!

Suurin osa näistä tiedoista löytyy TTP:ltä

Loputkin asiat voit kirjata "Huomioita erästä" -kohtaan

Kirjanpitoa täytyy säilyttää vähintään kaksi vuotta